

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

MAGISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawza Nru: 118/2012

Illum: 30 ta' Mejju 2018

**Il-Pulizija
(Spettur Dennis Theuma)
(Spettur Spiridione Zammit)**

vs

**Claire Farrugia
(ID 15979(M))**

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputata Claire Farrugia, ta' 33 sena, bint Anthony u Margareth nee` Psaila, imwieda Attard fis-26 ta' Dicembru 1978, residenti 'Marton', Triq il-Maghsar, Haz-Zabbar u detentrici tal-karta tal-identita` bin-numru 15979(M);

Akkuzata talli f'dawn il-Gzejjer fit-3 ta' Novembru 2011 u fis-seba' xhur ta' qabel din id-data:

Forniet jew iprokurat jew offriet li tforni jew li tipprokura d-droga eroina, specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta lil-persuna jew persuni jew ghall-uzu ta' persuna/i minghajr ma kellha licenzja mill-President ta' Malta minghajr ma kienet awtorizzata bir-regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) jew minn xi awtorita` moghtija mill-President ta' Malta li tforni d-droga u minghajr ma kienet fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahruga mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tas-sitt Taqsima

tal-Ordinanza msemmija u minghajr ma kellha licenzja jew xort'ohra awtorizzata li timmanifattura jew tforni d-droga msemmija u minghajr ma kellha licenzja li tipprokura l-istess droga; u dan bi ksur tar-regolament 4 tar-regolamenti tal-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939), kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

U aktar talli fit-3 ta' Novembru 2011 f'dawn il-Gzejjer:

- a) Kellha fil-pussess tagħha d-droga eroina specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, meta ma kinitx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tar-raba' u s-sitt Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kinitx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzata li timmanifattura, jew li tforni d-droga msemmija u meta ma kinitx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollha d-droga msemmija fil-pussess tagħha u naqset li tipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilha ghall-uzu tagħha skond ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, liema droga instabet f'tali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu esklussiv tagħha;
- b) Talli mingħajr l-awtorita` legittima dahħlet jew ippruvat iddahħal f'xi parti tal-konfini tal-habs u cioe` fil-Facilita` Korrettiva ta' Kordin, oggetti jkunu li jkunu specifikatament medicina perikoluza (droga eroina), liema oggett huwa projbit, u dan bi ksur tal-Artikolu 7(1), (2) tal-Kap. 260 tal-Ligijiet ta' Malta u r-regolamenti magħmula taht l-istess ligi.

Il-Qorti giet ukoll mitluba sabiex f'kaz ta' htija:

- i) Titratta mal-imputata Claire Farrugia talli hija recidiva b'diversi sentenzi, liema sentenzi huma definitivi u ma jistghux jigu mibdula;
- ii) Tordna lill-imputata sabiex thallas l-ispejjez li għandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti ai termini tal-Artikolu 533(1) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezebiti, inkluz l-Ordni ta' l-Avukat Generali ai termini tal-Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, sabiex dan il-kaz jinstema' minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, kif ukoll il-kunsens tal-Avukat Generali ai termini tal-Artikolu 370(4) tal-Kap. 9 sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja;

Rat ukoll illi waqt l-ezami tagħha skont il-ligi, l-imputata wiegħbet illi mhijiex hatja tal-imputazzjonijiet migjuba kontra tagħha, kif ukoll illi ma kellha l-ebda oggezzjoni li l-kaz tagħha jigi trattat bi procedura sommarja;

Rat illi fis-seduta tas-27 ta' April 2013, il-partijiet iddikjaraw li kienu qegħdin jezentaw lill-Qorti kif preseduta, milli terga' tisma' l-provi mressqa fil-kawza sa dakħinhar, quddiem il-Qorti kif diversament preseduta;

Semghet it-trattazzjoni finali tal-Prosekuzzjoni u rat in-nota ta' sottomissjonijiet tad-difiza.

Ikkunsidrat:

Nhar it-3 ta' Novembru 2011, WSCO Mary Azzopardi u WCO 6 Carmen Briffa ingħataw ordni mill-Maggur Maria Vassallo sabiex jagħmlu *strip search* lil Claire Farrugia ossia lill-imputata odjerna, li kienet marret gewwa l-Facilita` sabiex tara lil Elaine Rapinett li dak iz-zmien kienet detenuta. Ghall-habta tat-3:00 p.m., l-istess imputata waslet fil-Facilita` Korrettiva ta' Kordin, giet infurmatha li kienet ser issirilha *strip search*, din accettat u hekk kif hija giet mitluba sabiex iddur u titbaxxa, WSCO Mary Azzopardi rat bicca *tissue* fil-parti private tal-imputata, li dehret suspettuza. Hekk kif giet mistoqsija dwar dan, l-imputata immedjatamente dahhlitha 'l gewwa, bdiet tippanikja u riedet titlaq 'l barra. Dak il-hin, l-istess WSCO Azzopardi talbet lir-receptionist sabiex icempel lill-ufficjali tal-SRT u wieħed minnhom ossia CO 85 cempel gewwa l-ghassa ta' Rahal Għid. Xi nofs siegha wara waslet gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin WPS 167 li kellmet lill-imputata u qaltilha li kienet ser issirilha *strip search* ohra. Hemmhekk l-imputata

ghaddiet dak li kellha fil-parti tagħha lil WPS 167. Skont l-istess WSCO Azzopardi, dan kien jikkonsisti fi tliet bocci bi trab kannella.¹

WCO 6 Carmen Briffa tixhed dwar dan l-incident, izda ma ssemmix il-persuna li lilha saret is-strip search fix-xhieda tagħha. Biss tghid illi din it-tfittxija saret fit-3 ta' Novembru 2011, ghall-habta tat-3.00 p.m. u li l-Maggur Mary talbitha sabiex tassistiha fi *strip search*. Tghid ukoll illi x'hin il-persuna in kwistjoni bdiet tinza, il-Maggur issuspett li kellha xi *tissue* u din talbitha biex tagħtihielha. Tghid ukoll illi din il-persuna bdiet tghid illi ma kellha xejn u riedet titlaq, fis-sens illi talbithom biex ihalluha titlaq, fil-waqt illi l-Maggur sejjhet lill-membri tal-SRT. Tghid illi hija ma ratx din it-tissue għaliex mill-angolu fejn kienet, hija ma setghetx taraha, anke għaliex il-kamra kienet wahda zghira hafna.² Ghalkemm din ix-xhud ma ssemmix l-isem tal-persuna li lilha saret it-tfittxija, biss huwa evidenti anke mix-xhieda ta' WSCO Azzopardi li tħid li WCO 6 kienet prezenti magħha waqt l-istess, illi WCO 6 kienet qegħda tirreferi għal dan il-kaz u ghall-imputata odjerna.

WPS 167 Justine Grech tixhed illi dakinhar tat-3 ta' Novembru 2011, gewwa l-ghassa ta' Rahal Għid ircevew telefonata mill-Facilita` Korrettiva ta' Kordin u dan fis-sens illi kien hemm suspect illi certa Claire Farrugia, li kienet marret tagħmel zjara lil xi priguniera, kellha sustanza illegali fil-pussess tagħha. Hija marret gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin, tkellmet ma' WSCO Mary Azzopardi li qaltilha li waqt *strip search*, hija nnutat bicca *tissue* fil-parti intima tal-imputata u li din ippanikjat u riedet titlaq. Għalhekk WPS 167 tkellmet mal-imputata u nformatha li kienet ser issirilha *strip search* ohra, infurmatha li kien ikun ahjar li tikkopera magħhom u waqt din it-tfittxija, minn jeddha, l-imputata harget *tissue* mill-parti tagħha, liema *tissue* kienet tikkontjeni borza zghira bi trab kannella u zewg boroz zghar bi trab abjad.³

Skont ir-relazzjoni tal-espert l-Ispizjar Mario Mifsud, mahtur fil-mori tal-inkesta li saret dwar dan il-kaz mill-Magistrat Inkwirenti Dr. Miriam Hayman, huwa nghata borza tal-plastik trasparenti li fuq barra tagħha kien hemm *label* bajda bil-kliem “Mgt. M. Hayman LL.D., 03.11.11, Corradino Correctional Facility x 3 small plastic bags with brown powder”. F'din il-borza kien hemm ingwanta tal-latex u tlett boroz zghar bi trab ta' lewn kannella go fihom. Il-piz rispettiv tat-trab f'dawn il-boroz kien ta' 0.88 grammi, 1.14 grammi u 0.68 grammi. L-istess espert

¹ Ara f'dan is-sens ix-xhieda ta' WSCO Mary Azzopardi, a fol. 46 sa 51 tal-process.

² Ara x-xhieda ta' WCO 6 Carmen Briffa, a fol. 43 sa 45 tal-process.

³ Ara x-xhieda ta' WPS 167 Justine Grech, a fol. 34 sa 40 tal-process.

ikkonkluda illi t-trab ta' lewn kannella li kien hemm fit-tliet boroz zghar tal-plastik fid-dokument moghti lilu, f'ammont nett totali ta' 2.70 grammi, ta rizultat positiv ghall-presenza tal-herojina. Il-purita` medja tat-trab ta' lewn kannella, fit-tliet boroz tal-plastik, ghas-sustanza herojina kienet ta' 27.2%.⁴ Il-boroz bit-trab kannella jidhru fotografati fir-relazzjoni tas-*Scene of the Crime Officer*, PS 465 Daniel Abela.⁵ Il-Qorti tinnota illi f'dawn ir-ritratti t-trab fi tnejn mit-tliet boroz jidher izjed car fil-lewn mit-trab fit-tielet borza u ghalhekk il-Qorti tista' tifhem x'wassal lil WPS 167 biex tindika li kien hemm trab abjad fi tnejn mill-boroz. Fi kwalunkwe kaz, WSCO Azzopardi li wkoll kienet prezenti meta giet ikkonsenjata d-droga mill-imputata lil WPS 167 tikkonferma li t-trab fil-boroz kien kannella.

L-imputata rrilaxxjat zewg stqarrijiet lill-pulizija ossia wahda dakinar tat-3 ta' Novembru 2011 u ohra nhar 1-1 ta' Marzu 2012. Fl-ewwel stqarrija tagħha⁶, rilaxxjata minnha wara li nghatat is-solita twissija, kif ukoll illi kellha 1-jedd li tikkonsulta ma' avukat, liema jedd hija ghazlet li ma tezercitahx, hija tikkonferma li dakinar, giet arrestata stante illi nqabdet diehla fil-habs qabel visita u fuq il-persuna tagħha nstabilha tliet pakketti bi trab kannella. Tghid illi hija kella vizita ma' Elaine Rapinett, priguniera fil-habs, li 1-vizita kellha tkun fis-2.30 p.m. u li għamlulha *strip search* li fiha ma sabu xejn. Zammewha milli tagħmel il-vizita u cemplu lill-pulizija u meta waslet pulizija mara, minn jeddha hija tatha tliet boroz "timmagħina" bl-*ismack* ossia eroina, li kienu fil-parti intima tagħha. Tghid ukoll illi Rapinett kienet taf b'din id-droga li sabulha 1-pulizija u dan ghaliex hija cempliħha kemm il-darba fuq il-*mobile* tagħha 79824771, biex titlobha ggibilha 1-eroina meta tmur taraha 1-habs. Tghid in oltre illi Rapinett kienet tħidilha "gibli dik" u hija kienet tifimha ghaliex taf li Rapinett tuza d-droga. L-imputata tħid illi dakinar ghall-habta ta' xi 1-10.30 a.m., Rapinett cempliħha darbtejn fuq il-*mobile* tagħha u talbitha tiltaqa' ma' terza persuna hdejn 1-*MCast* u li dan kellu jagħtiha xi haga. Hijha mill-ewwel feħmitha li kienet qed tirreferi għad-droga u ghall-habta tas-2.30 p.m. harget mill-iskola, mar wieħed b'karozza griza, taha tliet boroz u qegħdithom f'*tissue* fil-parti tagħha fit-toilet tal-iskola, imbagħad telqet il-habs biex tagħmel il-vizita ma' Rapinett u nqabdet bid-droga. Kienet Rapinett li qaltiħha 1-hin li fih kellha tiltaqa' mat-terz. Innegat li dakk droga fil-habs lil Rapinett drabi ohra qabel dakinar u tħid illi hija wkoll tuza d-droga u kienet għamlet xi zmien il-habs in konnessjoni ma' droga. Lil Rapinett kienet tafha kemm fil-habs,

⁴ Ara din ir-relazzjoni a fol. 192 tal-process.

⁵ Ara din ir-relazzjoni a fol. 128 *et seq* tal-process.

⁶ Din tinsab esebita a fol. 28 sa 29 tal-process.

kif ukoll minn qabel fic-cirku tad-droga. Tghid illi hija ma hallsitx għad-droga mogħtija lilha mit-terz u li ma kinitx tafu. Rapinett ma qaltilhiex kif sar il-hlas għad-droga. Tghid illi Rapinett iccemplilha kemm fuq il-mobile tagħha u anke fuq in-numru tad-dar 21808121. Tghid ukoll illi Rapinett kienet ilha titlobha d-droga, izda dakħar hija thassritha u accettat li tagħmel dak li talbitha.

Din l-istqarrija giet mahlufa mill-imputata quddiem il-Magistrat Inkwirenti ai termini tal-Artikolu 24A(12) u (13) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, l-ghada 1-4 ta' Novembru 2011. B'referenza ghall-kliem tagħha fl-istqarrija fejn hija tghid illi "nimmagina bl-smack", hija tfisser illi ma rathomx u li kienet Rapinett li qaltilha biex iggħibilha "dik", li hija feħmet li kienet droga ghaliex fuq it-telefon tal-habs mhux ser titkellem car. Tghid illi feħmitha ghaliex taf li Rapinett tuza d-droga eroina u dan tafu stante illi kienet taf lil Rapinett barra l-habs, minn qabel u kienet ilha tafha. Terga' tghid illi din kienet l-ewwel darba li dahħlitilha d-droga, ghalkemm gieli kellha viziti ohrajn ma' Rapinett u ghalkemm kien hemm drabi ohrajn li Rapinett talbitha d-droga. Tghid illi din id-darba, madankollu, Rapinett dejjqqitha tiffittaha. Tghid ukoll illi prezentement ma kellhiex problema tad-droga, ghalkemm qabel kellha l-vizzju tal-eroina.

Fl-1 ta' Marzu 2012, imbagħad, l-imputata rrilaxxjat it-tieni stqarrija tagħha u dan wara li giet mogħtija s-solita twissija skont il-ligi, kif ukoll id-dritt li tottjeni parir legali. Tghid illi kien hemm izqed minn okkazzjoni wahda li fiha dahħlet id-droga eroina lil Rapinett u dan fuq perjodu ta' bejn wieħed u iehor sitt xhur qabel ma giet arrestata gewwa l-habs f'Novembru 2011. Ma kinitx taf l-ammonti li dahħlet bl-ezatt, izda tahseb li kienu inqas minn dak ta' Novembru 2011 u tahseb li dahħlet id-droga eroina xi tliet darbiet. Ma kienet tiehu xejn talli kienet tagħmel dan. Tghid illi ma tafx min hi l-persuna li mingħandha kienet tixtri l-eroina għal Rapinett u li ma kinitx tixtri mingħand l-istess persuna. Tghid ukoll illi kienet tmur bil-mixi f'Rahal Għid u wara li tingħata l-boroz tal-plastik bl-eroina, kienet tahbi d-droga fil-parti tagħha u tibqa' sejra l-habs biex tghaddiha lil Rapinett.

Ikkunsidrat ukoll:

Illi m'hemmx dubju mill-provi prodotti illi nhar it-3 ta' Novembru 2011, l-imputata dahlet gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin sabiex tagħmel zjara lill-priguniera, certa Elaine Rapinett u fil-pussess tagħha nstabu tliet boroz bit-trab kannella, liema boroz kienu mohbija fil-parti tagħha. Irrizulta illi t-trab in-

kwistjoni kien jikkontjeni d-droga eroina. Jirrizulta car mix-xhieda prodotta illi kienet WCO Mary Azzopardi, li waqt *strip search* li kienet qegħda ssir lill-imputata, innutat bhal *tissue* fil-parti intima tal-istess imputata u li sussegwentement, l-imputata ghaddiet din it-*tissue* bil-kontenut tagħha, ossia t-tliet boroz imsemmija, lil WPS 167 Justine Grech.

Il-Qorti sejra l-ewwel tikkunsidra xi punti mqajjmin mid-difiza fis-sottomissjonijiet tagħha u anke matul dawn il-proceduri.

Id-difiza tissottometti illi t-tfittxija ossia l-*istrip search* li saret lill-imputata hekk kif hija dahhlet ghaz-zjara gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin kienet wahda illegali u irregolari. Jirrizulta mill-provi prodotti illi l-prassi gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin hija illi l-Ufficjali tal-Habs jinfurmaw lill-vizitatur li ser issirlu *strip search* u kemm il-darba dan jirrifjuta, allura jintalab jitlaq. Jirrizulta wkoll illi l-vizitatur ma jigix infurmat illi jista' jirrifjuta din l-*istrip search*. Kien proprju dan li gara fil-kaz odjern ossia illi l-imputata giet infurmatha li kienet ser issirilha *strip search*, ma kienx hemm rifjut da parti tagħha u għalhekk din it-tfittxija saret⁷, bir-rizultat illi meta gie innutat oggett suspettuz fil-parti tagħha, din imbagħad riedet titlaq u ma thallietx. Skont id-difiza, il-fatt illi l-imputata ma gietx avzata illi hija setghet tirrifjuta din it-tfittxija, irrenda dak kollu li sar illegali u irregolari.

Dwar dan il-punt, il-Qorti tinnota illi r-Regolament 58 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 260.03 jghid hekk:

“(1) *Kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier għandha tikxf l-identita` tagħha lill-ufficjal tal-habs responsabbi.*

(2) *Id-Direttur jista' jordna li ssir tfittxija fuq kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier. Dik it-tfittxija għandha ssir minn ufficjal tal-habs ta' l-istess sess bħall-vizitatur u għandha tigi dokumentata fir-registru msemmi fir-regolament 52(9).*

⁷ Ara f'dan is-sens ix-xhieda ta' WCO Mary Azzopardi, a fol. 46 sa 51 tal-process u a fol. 214 sa 218 tal-process u x-xhieda ta' SCO Frans Agius, a fol. 163 sa 172 tal-process.

(3) *Kull persuna li tirrifjuta li tikxef l-identita` tagħha jew li toqghod għal ordni tad-Direttur skond is-subregolament (2) għandha tigi michuda permess biex tagħmel iz-zjara.*

(4) *Il-kazijiet kollha li fihom zjara tigi michuda taht is-subregolament ta' qabel dan għandhom jigu dokumentati fir-registru msemmi fir-regolament 52(9)."*

Il-Qorti tinnota illi dan ir-Regolament jagħti s-setgħa lid-Direttur tal-Habs sabiex jordna tfittxija fuq vizitatur ossia persuna li tmur gewwa l-habs sabiex izzur prigunier u jipprovd il-kemm il-darba dak il-vizitatur jirrifjuta li joqghod għal tali ordni ta' tfittxija, huwa għandu jigi mcaħħad milli jagħmel dik iz-zjara. Imkien għalhekk dan ir-Regolament ma jghid jew jezigi illi l-ufficjali tal-habs għandhom javzaw lill-vizitatur li huwa jista' jirrifjuta li joqghod għal tfittxija li tigi ordnata mid-Direttur tal-Habs, kif qegħda tipprendi d-difiza. Fil-fehma tal-Qorti, appartil-kliem inniffsu tar-regolament li ma jezigix tali avviz lill-vizitatur, wieħed għandu jqis ukoll il-kuntest ta' tali regolament u l-ghan tieghu. Meta vizitatur jidhol gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin sabiex izur prigunier, dan għandu jistenna li jissoggetta ruhu għar-regoli ta' dik il-Facilita`, b'mod partikolari regoli li jassiguraw is-sigurta` tal-post u tal-abitanti tieghu, kif ukoll illi ma jigux introdotti oggetti illegali jew projbiti gewwa l-istess Facilita`. Għalhekk meta wieħed jirrifjuta li jissoggetta ruhu għal dawk ir-regoli, il-konsewenza logika u necessarja hija li huwa jigi rifjutat dhul gewwa l-istess Facilita`. Izqed minn hekk, il-ligi ma titlobx u għaldaqstant, il-Qorti ma tqisx illi kien hemm xi rregolarita` fil-mod li bih l-imputata odjerna giet assoggettata ghall-strip search li saret lilha. Hijha ma rrifjutat din l-strip search jew tal-inqas ma tat l-ebda indikazzjoni li kienet qiegħda tirrifjuta, tant illi hija assogġettat ruhha għaliha u fi kliem WSCO Mary Azzopardi, l-imputata lilha ma qaltilhiex li kienet qiegħda tirrifjuta, izda "Riedet tagħmlu strip search", "Għidtilha ser ssirlek strip search u qaltli iva".⁸ Jirrizulta wkoll illi kien wara li l-istess WSCO Mary Azzopardi kienet diga`, waqt din l-strip search, innutat l-oggett suspettuz fuq il-persuna tal-imputata ossia tissue hierga mill-parti tagħha, illi l-istess imputata riedet titlaq, izda f'dan il-punt giet mizmura sakemm gew il-pulizija, biex imbagħad minn jeddha, hija ghaddiet id-droga eroina lil WPS 167. Ma' dan il-Qorti zzid ukoll illi l-imputata kienet hija stess għamlet zmien detenuta gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin u in oltre din ma kinitx l-ewwel darba li zaret lil Rapinett u allura jsegwi illi l-istess imputata kienet taf ben tajjeb x'kien l-proceduri gewwa l-habs. Tant u hekk illi kemm

⁸ Ara a fol. 50 u 51 tal-process.

f'din l-okkazzjoni, kif ukoll fl-okkazzjonijiet precedenti, hija hbiet id-droga fil-parti privata tagħha qabel iz-zjarat lil Rapinett u dan, fil-fehma tal-Qorti, proprju ghaliex kienet taf bit-tfittxijiet li jsiru lill-vizitaturi.

Dwar din *is-strip search*, id-difiza tissottometti wkoll illi r-Regolament 58 tal-Legisazzjoni Sussidjarja 260.03, ma jagħtix il-poter lid-Direttur tal-Habs li jordna li jsiru tali tfittxijiet fuq il-vizitaturi. Skont id-difiza, meta l-ligi riedet tagħti dan il-poter, dan għamlietu espressament, kif jidher fir-Regolament 6 tal-istess Legisazzjoni Sussidjarja, fejn il-ligi specifikatament issemmi illi prigunier jista' jigi ornat jinza hwejjgu. Tissottometti għalhekk id-difiza, illi din it-tfittxija ma setghetx issir fuq l-imputata odjerna, li kienet biss vizitatur.

Dwar dan, il-Qorti tinnota illi huwa minnu illi 1-imsemmi Regolament 58 juza biss il-kelma “*tfittxija*” mingħajr ma jispecifika t-tip ta’ tfittxija li jista’ jordna d-Direttur tal-Habs fuq vizitatur, fil-waqt illi r-Regolament 6 tal-istess Legisazzjoni Sussidjarja, fis-subregolament 2 tieghu jghid illi “*It-tfittix fuq prigunier għandu jsir b’osservanza kif immiss tad-decenza u tad-dinjita` personali u bl-aktar mod dekoruz li jkun konsistenti mal-htiega ta’ kxif ta’ xi oggett mohbi.*” Is-subregolament 3, imbagħad, jispecifika illi “*Prigunier jista’ jigi ornat jinza’ hwejjgu sabiex issirlu tfittxija kif provdut fis-subregolament (4)*”, liema subregolament ikompli jitkellem dwar spezzjonijiet fil-kavitajiet tal-gisem. Fil-fehma tal-Qorti, għalkemm ir-Regolament 58 ma jispecifikax it-tip ta’ tfittxija li tista’ ssir fuq vizitatur u lanqas allura ma jghid b’mod specifiku illi vizitatur jista’ jigi ornat li jneħhi hwejjgu, kuntrarjament għal dak li jispecifika r-Regolament 6 fil-kaz tal-prigunier, biss fl-interpretazzjoni ta’ din il-parti tal-ligi, wieħed għandu jqis ukoll l-ghan ewljeni tar-regolamenti in kwistjoni u naturalment illi s-sitwazzjoni tal-prigunier gewwa l-habs hija ferm diversa minn dik tal-vizitatur. Ir-Regolament 3 ta’ dawn ir-regolamenti jindika l-principji bazici u l-objettivi ta’ trattament gewwa l-Facilita` Korrettiva ta’ Kordin u, skont ir-Regolament 2, safejn prattikabbli, għal kull post iehor, bini iehor jew parti minn bini iehor dikjarati li jkunu habs taht l-Att dwar il-Habs. Ai termini tar-Regolament 3:

“(1) *Fl-applikazzjoni ta’ dawn ir-regolamenti għandhom f’kull zmien ikunu osservati dawn il-principji bazici u objettivi ta’ trattament li gejjin:*

(a) *L-ghan ta’ dawn ir-regolamenti huwa li jitnissel fil-prigunieri sens ta’ dixxiplina u responsabbiltà u, safejn possibbli li dawn ikunu jistgħu jirriformaw il-*

karattru taghom waqt li jkunu qeghdin jiskontaw il-pienas taghom skond il-ligi bid-dinjità u r-rispett li l-bniedem jisthoqqlu, li jigu mghallma dwar l-impatt tad-delitti fuq il-vittmi, familji u komunitajiet taghom, u li jittejbu l-prospetti taghom ta' dhul lura b'success fis-socjetà wara li jinhelsu mill-habs; u

(b) Il-privazzjoni tal-libertà, biz-zamma ta' persuna fil-habs, hija piena fiha nfisha u l-kondizzjonijiet ta' dik il-privazzjoni ta' libertà u r-regim tal-habs ma għandhomx jigu aggravati hlief kif ikun mehtieg għal segregazzjoni gustifikabbli jew ghaz-zamma tas-sigurtà, il-bon ordni u d-dixxiplina.” [sottolinear tal-Qorti]

Fil-fehma tal-Qorti għalhekk ir-Regolament 6 għandu jigi moqrī fil-kuntest ta' dawn il-principji u objettivi u huwa proprju għal din ir-raguni illi s-subregolament 2 tal-istess regolament jghid kif għandha ssir tfittxija jew *strip search* fuq prigunier. L-ghan tal-ligi huwa li jħares b'mod specifiku lill-prigunier minn kwalsiasi abbużż meta jinsab detenut f'habs u huwa evidenti illi prigunier jista' jkun suggett għal abbużż izqed minn vizitatur, kif huwa evidenti wkoll illi l-posizzjoni tieghu hija wahda ferm izqed delikata u vulnerabbli minn dik tal-vizitatur. Il-prigunier, kuntrarjament ghall-vizitatur, m'għandux ghazla jekk jidholx il-habs u la darba hemm, jehtieg li joqghod mar-regoli tal-habs u għalhekk il-ligi tara li tirregola il-modus *operandi* tal-habs u tal-awtoritajiet tal-habs fil-konfront tal-prigunier. Il-Qorti tqis ukoll illi ghalkemm fil-kaz tal-vizitatur, ir-Regolament 58 ma jispecifikax x'tip ta' tfittxija tista' ssir, biss apparti illi *strip search* mhijiex esku luza mill-istess regolament, fi kwalunkwe kaz ikun assurd illi wieħed jinterpretar din il-parti tal-ligi b'tali mod illi għandha tħisser illi d-Direttur tal-habs huwa prekluz milli jordna li ssir *strip search* fuq vizitatur, ghaliex altrimenti qajla jkun f'posizzjoni li jezercita kontroll fuq dak li jidhol gewwa l-konfini tal-habs. L-Artikolu 7 tal-Att dwar il-Habs jiprovd illo meta persuna, li ma tkunx ufficjal tal-habs jew persuna ohra mpjegata fil-habs, mingħajr l-awtorita` legittima, iddahħal jew tipprova ddahħal f'xi parti tal-konfini tal-habs, xi oggett ipprojbit skont xi regolamenti magħmula skont l-Att, tkun hatja ta' reat. Il-ligi, imbagħad, tirrizerra piena izqed harxa meta dak l-oggett ipprojbit ikun, fost ohrajn, medicina perikoluza skont il-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta jew medicina kkontrollata b'regolamenti magħmula taht il-Kapitolu 31 tal-Ligijiet ta' Malta. Huwa evidenti illi sabiex tali projbizzjoni tigi reza effettiva, l-awtoritajiet tal-habs iridu jingħataw l-ghoddha necessarja sabiex jaccertaw ruħhom illi oggetti projbiti ma jidħlu gewwa l-habs u meta si tratta dwar droga, huwa tant iehor evidenti illi *frisk search* mhux dejjem tkun sufficjenti sabiex jigi assigurat li persuna m'għandhiex droga fil-

pussess tagħha, proprju kif dan il-kaz stess jindika. La darba vizitatur jidhol gewwa l-habs, huwa jkun suggett għal skrutinju u tali skrutinju, fil-fehma tal-Qorti, jinkludi wkoll *strip searches* li jassikuraw s-sigurta` u l-bon ordni gewwa l-habs. Naturalment, tali tfittxijiet għandhom ikunu tali li jirrispettaw id-dinjita` tal-persuna, kif stabbilit fir-Regolament 6 tal-Legislazzjoni Sussidjarja. Għaldaqstant, anke hawn il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni tad-difiza.

Fis-sottomissjonijiet tagħha, id-difiza ssostni wkoll illi l-*strip search* li saret fuq l-imputata ma saritx skont il-ligi ghaliex ma kinitx awtorizzata mid-Direttur tal-Habs. Skont id-difiza, il-Maggur Maria Vassallo li tat l-ordni in kwistjoni, ma kinitx awtorizzata mid-Direttur tal-Habs sabiex tagħmel dan. Tghid id-difiza illi baqghet ma ngabitx prova illi dakħar, id-Direttur tal-Habs kien ta l-ordni in kwistjoni, li kienet biss il-Maggur li tat din l-ordni, liema Maggur ma kellha l-ebda setgħa li tagħmel dan.

Kif ingħad izqed ‘il fuq, ir-Regolament 58 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 260.03 jagħti l-awtorita` lid-Direttur li jordna tfittxijiet fuq vizitaturi fil-Facilita` Korrettiva ta’ Kordin. Ir-Regolament 2, imbagħad, ifisser il-kelma ‘Direttur’ bhala “*id-Direttur tal-Habs u tinkludi, sal-limitu ta’ l-awtorita` mogħtija, kull ufficjal pubbliku iehor awtorizzat għal hekk mill-imsemmi Direttur bl-approvazzjoni tal-Ministru għal dak il-perijodu ta’ zmien li l-Ministru jiddeciedi*”.

F’dan il-kaz, jirrizulta mill-provi prodotti illi kienet l-SWCO Maria Vassallo li tat l-istruzzjonijiet li għandha ssir *strip search* fuq il-persuna li kienet ser izzur lill-priguniera Elaine Rapinett, li effettivament irrizulta li kienet l-imputata odjerna. Dan jirrizulta kemm mix-xhieda tal-istess SWCO Maria Vassallo, kif ukoll mix-xhieda ta’ WCO Mary Azzopardi li tħid illi hija nghatat ordni mill-Maggur Maria Vassallo sabiex tagħmel *strip search* lill-imputata. Kif ingħad izqed ‘il fuq, skont ir-Regolament 2, ‘Direttur’ tinkludi wkoll, sal-limiti tal-awtorita` mogħtija, kull ufficjal pubbliku iehor awtorizzat għalhekk mill-imsemmi Direttur, bl-approvazzjoni tal-Ministru. Fil-fehma tal-Qorti, la darba hija d-difiza li qiegħda tikkontesta s-setgħa tal-Maggur Maria Vassallo u li qiegħda tallega illi din ma kellhiex is-setgħa li tordna tali *strip search*, allura kien jiġi spottu lilha li ggib il-prova li l-Maggur Vassallo ma kellhiex din is-setgħa jew fi kliem iehor, illi ma kinitx awtorizzata mid-Direttur sabiex tagħti ordni li ssir tfittxija lill-imputata. Din il-prova madankollu ma ngabitx.

In oltre fis-seduta mizmuma fit-28 ta' Ottubru 2016, id-difiza talbet illi in vista tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet 'Vella Bonavia et vs Dr. Beppe Fenech Adami noe', tad-29 ta' April 2016, li fi kliem l-istess difiza, xehtet dawl fuq l-attendibilita` tal-espert Dr. Martin Bajada, il-Qorti għandha tordna l-isfilz tar-relazzjoni tal-istess espert f'dawn il-proceduri.

Jibda biex jingħad illi Dr. Martin Bajada gie nominat fil-mori tal-inkesta dwar dan il-kaz bhala espert tekniku fl-informatika u telefonija ghall-analizi kollha necessarja. Jirrizulta wkoll illi fil-mori tal-istess inkesta, b'digriet iehor tal-14 ta' Dicembru 2011, intlaqghet it-talba tal-istess espert sabiex jikseb kull informazzjoni mingħand is-service providers dwar MSISDN 79861788 u 79824771. L-istess espert imbagħad ipprezenta r-relazzjoni tieghu f'dawn il-proceduri.⁹

Jidher illi proprijament fit-talba tagħha, id-difiza kienet qegħda tirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Joseph Chetcuti Bonavita vs Av. Beppe Fenech Adami noe** tad-29 ta' April 2016, permezz ta' liema ntlaqghet it-talba tal-atturi fis-sens illi r-rapport tal-periti addizzjonali u t-twegibiet li taw l-istess periti in eskussjoni jitneħħew mill-atti tal-kawza u dan fid-dawl tal-fatt illi wieħed minn dawn il-periti ossia Dr. Martin Bajada kien gie kkundannat għal reati kriminali f'gurisdizzjoni barranija bil-konsewgenza għalhekk skont l-istess Qorti, illi din l-informazzjoni dwar l-istess perit "mhux biss setghet "skonvolgiet" lill-atturi izda wkoll toħloq thassib serju u nuqqas ta' fiducja mill-pubbliku fl-amministrazzjoni tal-gustizzja".

Dwar dan il-punt, madankollu, f'kaz iehor fl-ismijiet **The Republic of Malta vs Janis Boruss**, fejn id-difiza bhal fil-kaz odjern, ukoll talbet l-isfilz tar-relazzjoni tal-espert Dr. Martin Bajada a bazi tas-sentenza fuq citata, il-Qorti tal-Appell Kriminali b'sentenza tat-23 ta' Frar 2017, qalet hekk:

"9. Nonetheless, this Court cannot fail to observe that the situation in the abovementioned case before the Court of Appeal in its Civil Jurisdiction was markedly different from the situation in this case. In that case, the expertise required was a calligraphic opinion due to an alleged forgery. In the present case, what was required was the extrapolation of data from a mobile phone and sim cards; this essentially constitutes a determination of facts."

⁹ Ara a fol. 62 sa 83 tal-process.

L-istess jinghad minn din il-Qorti f'dan il-kaz. Anke hawnhekk, l-expert Dr. Martin Bajada, a bazi tan-nomina tieghu, estrapola l-kontenut ta' *mobile phone* u *sim card* mghoddija lilu, ottjena *call profiles* minghand is-service provider GO Mobile u esebixxa *filtered calls* ta' Elaine Rapinett, liema telefonati gewwa mghoddija lilu mill-Ispettur Spiridione Zammit. Fl-adempjiment tal-inkarigu lilu moghti, l-istess espert ma esprima assolutament l-ebda opinjoni. Ghaldaqstant, il-Qorti ma tara l-ebda raguni ghaliex għandha tilqa' t-talba tad-difiza ghall-isfilz ta' din ir-relazzjoni.

Madankollu, il-Qorti ma tarax ghaliex għandha tidhol fil-bqija tal-kwistjonijiet sollevati mid-difiza dwar dak li jirrizulta minn din ir-relazzjoni, ghaliex fi kwalunkwe kaz, il-Qorti tista' tasal ghall-htija tal-imputata, fil-grad rikjest mil-ligi, mill-bqija tal-provi migjuba quddiemha.

Finalment irid jinghad ukoll illi l-Qorti mhijiex qed tiehu in konsiderazzjoni ix-xhieda tal-Ispettur Spiridione Zammit in kwantu din tirreferi għal dak li qal lilu Justin Zahra matul l-interrogatorju tieghu. Ghalkemm jidher mix-xhieda tal-Ispettur Spiridione Zammit f'dan ir-rigward, illi Zahra kkonferma l-istqarrija tieghu quddiem il-Magistrat Dr. Neville Camilleri, biss din l-istqarrija guramentata baqghet ma gietx esebita f'dawn il-proceduri u in oltre l-istess Zahra baqa' ma xehedx f'dawn il-proceduri u għalhekk dak li seta' qal Zahra fl-interrogatorju tieghu, baqa' biss *detto del detto* u ma jagħmilx prova tal-veracita` tal-kontenut tieghu.

Ikkunsidrat ukoll:

Illi permezz tal-ewwel imputazzjoni, l-imputata qegħda tigi akkuzata bit-traffikar tad-droga eroina u dan b'referenza għat-3 ta' Novembru 2011 u s-seba' xħur ta' qabel din id-data.

In kwantu s-seba' xħur ta' qabel it-3 ta' Novembru 2011, din l-imputazzjoni hija bazata fuq l-istqarrija addizzjonali rilaxxjata mill-imputata nhar l-1 ta' Marzu 2012.

Fis-sottomissjonijiet tagħha, id-difiza ssostni illi l-Qorti għandha tiskarta din l-istqarrija rilaxxjata mill-imputata u dan stante illi d-dritt tal-assistenza legali ma

giex registrat, izda tirrizulta biss referenza ghal dan id-dritt permezz ta' mistoqsija li saret lill-imputata waqt 1-interrogatorju tagħha. In oltre skont id-difiza, din 1-istqarrija ma gietx guramentata mill-imputata quddiem Magistrat, kuntrarjament ghall-istqarrija rilaxxjata minnha nhar it-3 ta' Novembru 2011. Id-difiza imbagħad tirreferi għal zewg sentenzi, wahda tal-Qorti Kostituzzjonali u ohra ta' din il-Qorti, fejn 1-istqarrija giet skartata, ghaliex 1-imputati rispettivi f'dawk il-kazijiet ma nghatawx il-jedd li jottjenu parir legali qabel 1-interrogatorju tagħhom. Fil-fehma tal-Qorti, madankollu, kuntrarjament għal dak li ssosnti d-difiza, fil-kaz odjern jirrizulta car mill-istqarrija nnifisha illi 1-imputata nghanat id-dritt li tottjeni parir legali qabel 1-interrogatorju tagħha. Mill-istqarrija rilaxxjata minnha fl-1 ta' Marzu 2012, jirrizulta illi 1-imputat ingħatat s-solita twissija skont il-ligi. Imbagħad mill-istess stqarrija, jirrizulta wkoll is-segwenti:

“M: Nghid sew li qabel ma bdejna inkellmuk jien w l-ispettur Zammit int gejt mistoqsija għal darba ohra jekk ridtx tikkonsulta ma avukat jew prokuratur legali w gejt mogħtija wkoll is-solita twissija w ciee li int għandek dritt ma tghidx affarrijiet li jistaw jinkriminawk?

*T: Iva”*¹⁰.

Għalhekk mill-bran citat, jirrizulta car illi 1-imputata kkonfermat illi hija ma nghanatx biss is-solita twissija, izda wkoll id-dritt li tottjeni parir legali qabel 1-istqarrija tagħha. Veru illi fl-1-istqarrija ma giex registrat jekk 1-imputata ezercitatx dan id-dritt o meno¹¹, izda b'daqshekk ma jfissirx illi ma nghanatx dan id-dritt. Fiz-zmien in kwistjoni, kemm il-darba 1-imputata ghazlet li tikkonsulta ma' avukat, allura kienet tapplika r-regola tal-inferenza, li altrimenti ma kinitx tapplika jekk 1-imputata ma ezercitatx dan id-dritt. B'applikazzjoni tal-principju illi d-dubju għandu dejjem imur favur 1-imputata, din il-Qorti ma hija ser tħinferixxi xejn u fi kwalunkwe kaz m'hemm il-htiega tal-ebda inferenza f'dan il-kaz. Lanqas il-fatt illi 1-imputata ma kkonfermatx din 1-istqarrija tagħha bil-gurament m'għandu jimpingi fuq din 1-istqarrija. Ai termini tal-Artikolu 658 tal-Kodici Kriminali “*Kull haga li l-imputat jew akkuzat jistqarr, sew bil-miktub kemm ukoll bil-fomm, tista' tittieħed bi prova kontra min ikun stqarrha, kemm il-darba jinsab li din il-konfessjoni giet magħmula minnu volontarjament u ma gietx imgieghla jew*

¹⁰ A fol. 31 tal-process.

¹¹ Fil-fatt fix-xhieda tieghu (a fol. 53 tal-process), l-Ispettur Dennis Theuma jghid illi 1-imputata regħġet ingħatat id-dritt li tottjeni parir legali qabel irrilaxxjat din 1-istqarrija, liema dritt hija rrifjutatu.

mehuda b'theddid jew b'biza', jew b'weghdiet jew xi twebbil ta' vantaggi.” Mill-provi processwali la tirrizulta xi allegazzjoni f'dan is-sens u wisq inqas jirrizulta illi din l-istqarrija ma gietx rilaxxjata b'mod volontarju jew inkella giet imgieghla jew mehuda b'theddid jew b'biza', b'weghdiet jew bi twebbil ta' vantaggi. In oltre ghalkemm fis-sottomissjonijiet tagħha d-difiza tħid illi din l-istqarrija ttiehdet wara li l-imputat kienet ippanikjata, fil-fatt jirrizulta illi din l-istqarrija ttiehdet kwazi erba' xhur wara l-incident tat-3 ta' Novembru 2011.

Fl-istqarrija tagħha tal-1 ta' Marzu 2012, l-imputata tħid illi qabel l-okkazzjoni tat-3 ta' Novembru 2011, li fiha hija nstabett fil-pussess tad-droga eroina gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin, qabel zjara lill-priguniera Rapinett, hija kienet diga` dāhhlet id-droga eroina gewwa l-habs lill-istess priguniera. F'din l-istqarrija tagħha, l-imputata tħid illi kien hemm izjed minn okkazzjoni wahda fejn hija dāhhlet id-droga eroina lil Rapinett u dan “*fuq perjodu ta' sitt xhur bejn wieħed w-iehor qabel ma gejt arrestata il-habs f'novembru 2011*”.¹² Tħid ukoll illi hija hadet id-droga eroina lil Rapinett xi tliet darbiet.

Għaldaqstant, kuntrajamento għal dak li tissottommetti d-difiza fis-sottomissjonijiet finali tagħha, huwa ben evidenti illi l-elementi kollha tar-reat ta' traffikar ta' droga jirrizultaw fil-grad rikjest mil-ligi. Ai termini tal-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, il-kelma ‘jitraffika’ b'referenza għal traffikar f'medicina, tinkudi kemm il-provvista, kif ukoll li wieħed joffri li jagħmel xi wieħed mill-atti msemmija fl-istess sub-artikolu. Għalhekk kemm il-provvista tal-medicina perikoluza, f'dan il-kaz l-eroina, kif ukoll li wieħed joffri li jipprovd tali medicina, jaġħtu lok għar-reat ikkunsmat ta' traffikar ta' tali medicina perikoluza. M'hemmx dubbju illi b'ammissjoni tagħha stess, in kwantu s-seba' xhur ta' qabel it-3 ta' Novembru 2011, l-imputata pprovdiet id-droga eroina lil Rapinett gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin u in oltre in kwantu t-3 ta' Novembru 2011, ghalkemm l-imputata ma lahqitx ipprovdiet din id-droga stante illi giet imwaqqfa milli tagħmel dan, biss jirrizulta car illi dakħinhar hija offriet li tipprovd id-eroina lill-istess Rapinett, tant illi dāhhlet biha gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin, fuq rikuesta tal-istess Rapinett, kif tikkonferma hija stess fl-istqarrija rilaxxjata minnha fit-3 ta' Novembru 2011 u kkonfermatha minnha quddiem il-Magistrat Inkwirenti. Dwar l-offerta` li wieħed jipprovd id-droga, ingħad hekk fis-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, tat-12 ta' Ottubru 2011, fil-kaz fl-

¹² A fol. 31A tal-process.

ismijiet **Il-Pulizija vs Ronald Psaila**, liema sentenza giet ikkonfermatha mill-Qorti tal-Appell Kriminali b'sentenza tat-8 ta' Jannar 2002 (Appell Nru. 187/2001) u dan b'referenza ghall-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta:

*“Minn din id-disposizzjoni tal-ligi johrog car li r-reat ta’ Traffikar jikkonfigura anki jekk persuna **toffri** li tagħmel wahda mill-azzjonijiet indikata f’dan l-Artikolu. Fit-test ingliz, il-kelma “joffri” hija trodotta bil-kelma “offer”. Issa stante li ma hemmx fl-Ordinanza definizzjoni ta’ din il-kelma, allura ghall-finijiet ta’ interpretazzjoni, din għandha tittieħed fis-sinifikat ordinarju tagħha, u cioe` li, spontaneamente jew fuq rikjesta, direttament jew indirettament, **persuna turi**, bil-fatt jew bil-kliem, id-disponibilita` tagħha li tagħmel wahda mill-azzjonijiet indikati.*

In propositu huma interessanti l-osservazzjonijiet magħmula fil-Blackstone Criminal Practice 2001 – (11th Ed. B20.29) fuq l-interpretazzjoni tal-frasi “Offering to Supply” kontenuta fil-Misuse of Drugs Act 1971 s. 4. “An offer may be made by words or conduct ... Whether the accused intends to carry the offer into effect is irrelevant; the offence is complete upon the making of an offer to supply” (vide kazistika indikata – pg. 776).”

Kif imbagħad ingħad mill-Qorti tal-Appell Kriminali, fis-sentenza fl-istess ismijiet, fuq citata:

“Kif tajjeb osservat l-ewwel qorti fis-sentenza tagħha, appena l-appellant accetta li jaqdi lill-persuna li kienet cempli lu immaterjalizza r-reat ta’ traffikar fir-raza tal-cannabis u mhux, kif donnu qed jippretendi l-appellant, ir-reat ta’ tentativ ta’ traffikar”.

Għaldaqstant, a bazi tas-suespost, appena l-imputata accettat ir-rikjesta ta' Rapinett illi hija tipprokuralha d-droga eroina gewwa l-habs, liema rikjesta l-imputata tant accettatha illi effettivament dakklet bid-droga eroina mohbija fil-parti tagħha gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin dakħinhar tat-3 ta' Novembru 2011 sabiex tipprokuralha din id-droga, independentement mill-fatt jekk l-imputata rnexxilhiex o meno li tipprokura l-istess droga lil Rapinett, hija saret hatja ta’ traffikar tad-droga eroina.

In oltre kuntrarjament għal dak li tissottometti d-difiza, in-nuqqas ta' hlas lill-imputata jew li ma kinitx l-imputata li xtrat din id-droga, kif tghid id-difiza, huwa irrelevanti ghall-fini tar-reat ta’ traffikar ta’ droga. Il-fatt illi l-imputata pprovdiet id-droga lil Rapinett u li anke offriet li tipprovdilha tali droga huwa sufficjenti

sabiex jissawwar dan ir-reat. Mhux necessarju li jirrizulta illi kienet l-istess imputata li xtrat din id-droga minghand terzi, izda bizzejed li kienet hi li pprovdiet dik id-droga jew li offriet li tiprovdija. Lanqas ma huwa necessarju illi l-imputata rceviet xi hlas jew xi korrispettiv ghal din il-provvista. Il-provvista fiha nnifisha hija sufficjenti sabiex jimmaterjalizza r-reat in kwistjoni.

Ghaldaqstant, l-ewwel imputazzjoni tirrizulta sodisfacentement ippruvata fil-grad rikjest mil-ligi.

Permezz tat-tieni imputazzjoni, imbagħad, l-imputata qed tigi akkuzata bir-reat ta' pussess tad-droga eroina, liema droga nstabet f'tali cirkostanzi li juru li din ma kinitx ghall-uzu esklussiv tagħha. M'hemmx dubju illi fil-jum in kwistjoni, l-imputata dahħlet gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin fil-pussess tad-droga eroina, mohbija fil-parti tagħha, propriu ghaliex ma kinitx intiza ghall-uzu tagħha, izda għal terza persuna ossia Rapinett. F'dan ir-rigward, ic-cirkostanzi tal-kaz jitkellmu wahedhom. In oltre mir-rapport tal-espert, l-Ispizjar Mario Mifsud jirrizulta wkoll ampjament ippruvat illi s-sustanza in kwistjoni kienet droga eroina. Ghalkemm id-difiza tissottolinea l-fatt illi WPS 167 Justine Grech, fix-xhieda tagħha, tirreferi għal borza bit-trab kannella u zewb boroz bit-trab abjad u dwar dan il-Qorti diga` għamlet l-osservazzjonijiet tagħha izjed ‘il fuq, fix-xhieda tagħha WCO Mary Azzopardi, wkoll prezenti fil-hin li l-imputata ghaddiet id-droga lil WPS 167 tghid illi t-tliet “*bococ*” kienu jikkontjenu trab kannella. Dawn il-boroz jidhru fotografati fir-relazzjoni ta’ PS 465 Daniel Abela u jidhru propriu kif iddekrivithom WPS 167 fir-rapport tagħha¹³, ossia borza zghira u zewg boroz tondi zghar. Fir-ritratti ta’ PS 465, imbagħad, tidher ukoll l-ingwanta tal-*latex*, li jsemmi l-Ispizjar Mario Mifsud fir-relazzjoni tieghu, f'liema relazzjoni jindika wkoll tliet boroz zghar ta’ lewn kannella.

Ghaldaqstant, anke din l-imputazzjoni tirrizulta sodisfacentement ippruvata, ghalkemm il-Qorti qed tqis din l-istess imputazzjoni bhala assorbita fl-ewwel imputazzjoni.

Permezz tat-tielet imputazzjoni, l-imputata giet akkuzata ukoll talli dahħlet jew ippruvat iddahhal oggett projbit ossia droga eroina gewwa l-Facilita` Korrettiva ta’ Kordin. Jirrizulta mis-suespost, illi anke din l-imputazzjoni giet ippruvata fil-grad rikjest mil-ligi.

¹³ Esebit a fol. 41 tal-process.

Il-Qorti giet mitluba wkoll sabiex titratta mal-imputata bhala recidiva. F'dan irrigward, il-Prosekuzzjoni esebiet vera kopja ta' zewg sentenzi – wahda fl-ismijiet 'Il-Pulizija Spettur Jesmond J. Borg vs Claire Farrugia' tal-20 ta' Novembru 2008, moghtija minn din il-Qorti kif diversament preseduta u ohra fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Supt. Neil Harrison) (Spettur N. Ciappara) (Spettur Abraham Zammit) vs Claire Farrugia', moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-17 ta' Marzu 2005¹⁴. Dwar l-ewwel sentenza, il-Qorti tinnota illi n-numru tal-karta tal-identita` tal-imputata f'dik is-sentenza huwa identiku ghal dak tal-imputata odjerna u ghaldaqstant, il-Qorti hija sodisfatta illi din is-sentenza nghanat proprju fil-konfront tagħha. Permezz tal-istess sentenza, l-imputata giet ikkundannata għal tletin xahar prigunerija effettiva u multa. La mill-atti u lanqas mill-fedina penali fiz-zmien tal-kaz odjern ma jirrizulta illi l-piena ta' multa giet skontata ossia mhalla fit-termini tal-Artikolu 50 tal-Kap. 9 u ghaldaqstant, permezz ta' din is-sentenza, il-Qorti qed tqis lill-imputata recidiva fis-sens biss tal-Artikolu 49 tal-Kap. 9. Dwar it-tieni sentenza, imbagħad, ossia dik tas-17 ta' Marzu 2005, is-Supretendent Norbert Ciappara ikkonferma fix-xhieda tieghu illi l-appellant f'dik is-sentenza kienet proprju l-imputata odjerna.¹⁵ Għalhekk il-Qorti hija sodisfatta illi din is-sentenza nghanat fil-konfront tal-istess imputata. Jirrizulta minn din is-sentenza illi f'dak il-kaz, l-imputata giet ikkundannata ghall-piena ta' tliet snin prigunerija u multa, liema multa kellha tithallas fi zmien sena. Apparti illi mill-atti ma jirrizultax meta l-imputata skontat din is-sentenza ta' prigunerija u għalhekk jekk il-kaz odjern giex kommess fi zmien hames snin minn meta hija skontat dik il-piena, lanqas ma jirrizulta jekk hija skontatx il-piena tal-multa u għalhekk anke f'dan il-kaz, l-imputata tista' titqies bhala recidiva biss ai termini tal-Artikolu 49 tal-Kap. 9.

Ikkunsidrat ukoll:

Għal fini ta' piena, il-Qorti qed tqis fl-ewwel lok il-fedina penali tal-imputata fiz-zmien tal-kaz odjern, mil-liema jirrizulta illi precedentement, hija nstabet hatja dwar reati konnessi mad-droga, inkluz traffikar tad-droga u giet ikkundannata għal sentenza ta' prigunerija effettiva f'zewg okkazzjonijiet.

Qieset in oltre in-natura u s-serjeta` tal-imputazzjonijiet li dwarhom qed tinstab hatja, kif ukoll illi f'dan il-kaz l-imputata dakhlet id-droga u anke pprovidietha

¹⁴ Ara a fol. 154 sa 160 tal-process.

¹⁵ Ara x-xhieda a fol. 161 u 162 tal-process.

gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin – post intiz ghar-rijabilitazzjoni u ghar-riforma tal-abitanti tieghu. Ikkunsidrat ukoll l-ammont ta' droga fil-pussess tal-imputata fil-jum in kwistjoni u l-purita` tal-istess.

Qieset ukoll mill-banda l-ohra illi minkejja li l-imputata baqghet ma rregistratx ammissjoni f'dawn il-proceduri, hija kkoperat mal-pulizija waqt l-investigazzjoni tagħha. Ikkunsidrat ukoll illi mid-dokument rilaxxjat minn Dr. Joseph Tonna u datat 25 ta' Ottubru 2016¹⁶, jirrizulta illi ghalkemm l-imputata kellha vizzju serju ta' droga, hija ilha hielsa mid-droga mis-sena 2010. Kompliet l-istudji tagħha b'success u bdiet tahdem fin-negożju tal-familja. Mix-xhieda ta' Josef Buttigieg tat-28 ta' Ottubru 2016¹⁷, jirrizulta illi sa ftit snin qabel, l-imputata kienet studenta gewwa l-MCast *Institute of Business Management and Commerce* u spiccat l-istudji tagħha b'success fis-sena 2014, meta ggradwat.

Għal fini ta' piena, qegħda tqis ir-reati kkontemplati fl-imputazzjonijiet (a) u (b) (it-tieni u t-tielet imputazzjonijiet rispettivament) bhala assorbiti fir-reat ikkontemplat fl-ewwel imputazzjoni.

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat it-Taqsimiet IV u VI, l-Artikoli 22(1)(a) u 22(2)(b)(i) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, ir-Regolamenti 4 u 9 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 101.02, l-Artikoli 7(1) u (2) tal-Kap. 260 tal-Ligijiet ta' Malta u l-Artikoli 17 (h) u 49 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qed issib lill-imputata hatja tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontra tagħha u tikkundannha ghall-piena ta' tnax-il xahar prigunerija effettiva u multa ta' elf u mitejn ewro (€1,200) li, bl-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta tista' tithallas mill-hatja b'rati mensili u konsekuttivi ta' hamsa u sebghin ewro (€75), bl-ewwel pagament isir fi zmien xahar mil-lum, b'dan illi jekk il-hatja tonqos milli thallas pagament wieħed, il-bilanc jigi dovut minnufih u jigi konvertit fi prigunerija skont il-ligi.

In oltre ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, tikkundanna lill-hatja ghall-hlas tal-ispejjez konnessi mal-hatra tal-esperti fl-istadju tal-process verbal tal-inkjestu, u cioe` l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni tal-Ispizjar Mario

¹⁶ Ara a fol. 228 tal-process.

¹⁷ A fol. 230 sa 232 tal-process.

Mifsud, ammontanti ghas-somma ta' tliet mijas, erbgha u disghin ewro u sitt centezmi (€394.06), l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni ta' PS 465 Daniel Abela ammontanti ghas-somma ta' tlieta u ghoxrin ewro u tmienja u ghoxrin centezmu (€23.28), kif ukoll l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni ta' Dr. Martin Bajada ammontanti ghas-somma ta' tliet mijas u sitt ewro u disa' centezmi (€306.09). Dawn l-ispejjez ammontanti b'kollox ghas-somma ta' seba' mijas, tlieta u ghoxrin ewro u tlieta u erbghin centezmu (€723.43) għandhom jithallsu mill-hatja fi zmien sitt xhur mil-lum.

Tordna d-distruzzjoni tad-droga esebita in atti hekk kif din is-sentenza tghaddi in gudikat u dan taht il-harsien tar-Registratur li għandu jirredigi *proces-verbal* li jiddokumenta l-procedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jiġi nserit fl-atti ta' din il-kawza mhux aktar tard minn hmistax-il jum minn tali distruzzjoni. Dan sakemm fi zmien gimgha mil-lum, l-Ufficial Prosektor ma jinformax lil din il-Qorti, permezz ta' nota, illi huwa necessarju illi din id-droga tigi prezervata għal skop ta' proceduri oħrajn fil-konfront ta' terzi, b'dan illi f'dan il-kaz, ir-Registratur għandu jirrapporta lil din il-Qorti, b'vertal, meta din id-droga tkun giet hekk distrutta.

Natasha Galea Sciberras
Magistrat